

ทหกรบสิ่งทอไทย สลัดภาพ Producer สู่ Creator >5

ไม่มีอุตสาหกรรมไหนที่
Sunset มีแต่ผลิตภัณฑ์
ต่างหากที่ล้มหายตาย
จากไป เช่นเดียวกับ
“อุตสาหกรรมสิ่งทอ”
ที่ใครๆ ต่างก็พ้อว่า
“ซาลง” แต่สำหรับคน
ในแวดวง พวกเขา
ยังเชื่อว่า ยังมีโอกาส
และมีอนาคต ขอเพียง
เปลี่ยนมุมมองจาก
ผู้ผลิต (Producer)
มาเป็นผู้สร้างสรรค์
(Creator) ให้ได้

จิราวัฒน์ คงแก้ว

“สิ่งทอไม่ได้ Sunset โปรดักต์ต่างหากที่
Sunset แต่อุตสาหกรรมยังคงอยู่ ไม่อย่างนั้น
กล้องถ่ายรูปก็คงเป็นอุตสาหกรรม Sunset เพราะ
ฟิล์มก็ตายไปหมดแล้ว แต่นักกล้องก็ยังอยู่ ฉะนั้น
ทุกอุตสาหกรรมไม่ได้ Sunset เพียงแต่เราต้อง
ขยับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันได้”

ทหกรบสิ่งทอไทย สลัดภาพ ‘Producer’ สู่ ‘Creator’

“ดร.สาธิต พุทธิชัยรงค์” อธิการบดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สะท้อน
ความคิด จากงานประกวด Almeta Young Thai
Designers ครั้งที่ 1 หัวข้อ “inFASH forward
trend Autumn/Winter 2013/14” ผลงานความ
ร่วมมือของ สถาบันวิจัยแฟชั่นแห่งประเทศไทย
(inFASH) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ ร่วมกับ แอลเมต้า (ALMETA) ผู้ผลิต
ผ้าไหมไทยคุณภาพโลก

โดยยืนยันว่าสิ่งทอไม่ใช่ซาลง แต่ก็ยอมรับ
ว่าที่ผ่านมาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ต้องเผชิญกับแรง
ท้าทายรอบด้าน หลังผ่านยุคที่หวานชื่นเป็นสินค้า
ทดแทนการนำเข้า มาสู่ระบบโควต้า เรียกว่าผลิต
มาเท่าไรก็ขายได้

ทว่าเมื่อเข้าสู่ยุคการค้าเสรี อุตสาหกรรมสิ่งทอ
ต้องเกิดอาการช็อก! ครั้งใหญ่ เพราะต้องเผชิญหน้า
กับสถานการณ์ที่ไม่ได้เตรียมเนื้อเตรียมตัวมา
ก่อน เมื่อการค้ามีเพียงเวทีเดียว นั่นคือ “เวทีโลก”

นาที่นี้เลยต้อง..ใครดี ใครอยู่

“ด้วยความที่เราไม่มีมือ

ก็เป็นผู้รับจ้างผลิต แต่
พอถึงวันหนึ่งประเทศ
อื่นเขาทำได้อย่างเรา
บ้าง เราก็ไม่อยู่ใน
สถานะที่จะแข่งขัน
ได้อีกแล้ว เมื่อก่อน
เราบอก สู้เงินไม่ได้
ตอนที่เงินมาใหม่ๆ

เพราะค่าแรงถูก ถ้าอย่างนั้นก็แปลว่าเรา
ต้องชนะอิตาลี เพราะค่าแรงเราแพงกว่า
เรา แต่สรุป เราไม่ชนะทั้งจีน และไม่ชนะ
ทั้งอิตาลี”

เขาบอกสถานการณ์ต่างๆ ในโลกแห่ง
ความจริงที่บีบคั้นสิ่งทอไทย ให้ต้องวิ่งหา
ทางออกที่เรียกว่า “ดีไซน์” แต่อุปสรรค
สำคัญคือ คนไทยยังคุ้นเคยกับงานรับจ้าง
ผลิต (OEM) พอต้องลุกมาทำ “ดีไซน์”
อะไรๆ มันเลยไม่ถนัด ต้องใช้เวลาพัฒนา
ที่สำคัญผู้ประกอบการต้องเปลี่ยน
ทัศนคติมาให้ความเชื่อมั่นกับ งาน
วิจัย มากขึ้น

“อย่างโรงงานผ้าที่ญี่ปุ่น เขามี
งานวิจัยผ้าอย่างน้อย 5 รายการ ซึ่งถ้า
รายการใดถูกก๊อปปี้เขาไม่ได้เดือดร้อน
เลย ก็แค่ไปทำอันใหม่ แต่บ้านเรา
ไม่วิจัย ไม่เชื่อมั่นเรื่องวิจัย ก็แค่ซื้อมา
ขายไป สั่งก็ทำให้ แต่วันนี้เชื่อว่าโลก
กดดันเรามากขึ้น”

ดร.สาธิต พุทธิชัยรงค์

แรงกดดันจากสังคมโลก ทำให้พวกเขาพยายามผลักดันประเทศไทยจนเข้าไปเป็นหนึ่งในสมาชิกขององค์กรกำหนดเทรนด์สีโลก (INTERCOLOR) องค์กรที่รวมผู้เชี่ยวชาญด้านสีจาก 14 ประเทศผู้นำแฟชั่นเพื่อกระจายความรู้และผลงานวิจัยเรื่องเทรนด์สีและวัสดุให้ผู้ประกอบการไทยได้ก้าวทันทิศทางโลกก่อน "ตลาดวาย"

"เมื่อก่อนกว่าจะรู้ว่าโลกไปทางไหนตลาดก็วายไปหมดแล้ว การไปอยู่ในเวทีแบบนี้จึงเป็นประโยชน์กับเรามาก"

เมื่อรู้ก่อน ทำก่อน ก็ย่อมได้เปรียบคู่แข่ง แต่ถึงตอนนี้ผู้ประกอบการจะยังต่อสู้แบบเดิมๆ ก็คง

ไม่ได้ เขาบอกว่าถึงเวลาต้องเปลี่ยนวิธีคิด นั่นคือไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิต แต่ขยับตัวเองมาเป็นนักสร้างสรรค์ด้วยให้ได้

"ในวันนี้เราไม่จำเป็นต้องปั่นด้ายทอผ้าเอง ไม่ต้องผลิตเอง แต่ให้เพื่อนบ้านทำให้ก็ได้แล้วใช้โมเดลอย่างฮ่องกง วันนี้เขาเป็น Top 5 ของประเทศที่ส่งออกสิ่งทอ แต่เกาะฮ่องกงมีโรงงานทอผ้าที่ไหน เขาทอที่จีน หรือที่ไต้หวันก็ได้ พุดง่ายๆ คือให้เราใช้ความคิดสร้างสรรค์ แล้วเปลี่ยนจาก Producer มาเป็น Creator"

ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิต แต่เปลี่ยนมาเป็นผู้สร้างสรรค์ แล้วทำของแพงขายตลาดโลก นั่นคือสิ่งที่เขาคิด

"วันนี้หาเด็กที่เรียนสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ยังยาก เป็นวิกฤติ

ของอุตสาหกรรม

และเป็นกันทั้ง

โลก ฉะนั้นอะไร

ที่เราทำแล้วไม่อยู่

ในสถานะแข่งขัน

ได้ ต้องปล่อย

ให้คนอื่นทำ วัน

นี้โรงงานทอผ้า

แบบพันๆ อย่า

ทำเลย แต่ให้ทำ

ของที่มีราคา ไม่

ต้องทำเยอะ ทำ

ของน้อย แต่ได้

ราคา"เขาสะท้อน

ความคิด

ก่อนฉายภาพ

หมากรบสิ่งทอไทย

- เปลี่ยนจาก Producer เป็น Creator
- หนีจากตลาดราคาถูก ไปทำของมีราคา
- เห็นคุณค่าของงานวิจัย ก้าวให้ทันเทรนด์ของโลก
- ผู้ประกอบการต้องร่วมมือกัน
- พัฒนานวัตกรรมซึ่งความได้เปรียบในตลาด
- ดีไซน์ได้ ตัดเย็บได้ ขายได้ คือหัวใจสิ่งทอ

อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในตลาดโลก ที่วันนี้ตกจากอันดับที่ 13 มาอยู่ในอันดับ 18 มีมูลค่าส่งออกประมาณ 8,000 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 2.4 แสนล้านบาท) ขณะที่อันดับหนึ่งคือจีน มีมูลค่าส่งออกอยู่ถึง 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ห่างไกลจากเราไปหลายหมื่น

"คิดในมุมมอง มีอีกตั้ง 17 อันดับ ที่เราจะขึ้นไปได้ และลองดู 5 อันดับแรก นอกจากจีนกับอินเดีย ยังมี เยอรมัน ฮองกง และอิตาลี ซึ่งสามประเทศนี้ ค่าแรงแพง แต่ทำไมยังส่งออกเป็น Tops ของโลกได้ เราต้องเรียนรู้จากประเทศเหล่านี้"

อดีตนักเรียนสิ่งทอบอกเราว่า ลองสังเกตประเทศที่ยังไม่พัฒนา มักทำของหนักหนา ใหญ่แต่ราคาเบา ขณะที่ประเทศที่เจริญแล้ว จะทำของเล็ก เบา บาง แต่ราคาแพง ฉะนั้นสิ่งทอไทย ต้องคิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อให้ได้ของที่มีราคาขึ้น

และเพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ เปลี่ยนสนามผู้ผลิตมาเป็นสุดยอด Creator สถาบันวิจัยแฟชั่นแห่งประเทศไทย (inFASH) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จึงได้จับมือภาคเอกชนอย่าง

แอลเมต้า (ALMETA) ผู้ผลิตผ้าไหมไทย จัดโครงการ Almeta for You Young Thai Designers ครั้งที่ 1 โดยการเปิดโอกาสให้นักศึกษาจากทุกสถาบัน ได้ส่งผลงานออกแบบ เสื้อผ้า เครื่องนอน ชุดบนโต๊ะอาหาร หมอนอิง และ กระเป๋า ในคอลเลกชันสำหรับ Autumn/Winter 2013/14 ผลงานไหนคว้ายชนะ ก็จะถูกนำมาผลิตเป็นชิ้นงานจริงภายใต้แบรนด์ ALMETA พร้อมจัดจำหน่าย

สำหรับน้องๆ อนาคตดีไซเนอร์ไทย ได้ร่วมสะท้อนมุมมองขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยให้

มีอนาคต อย่าง "เทห์-ทศพล เกิดแก้ว" นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาศิลปการออกแบบพัสดุราชมงคล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ชนะเลิศในเวทีดังกล่าว บอกเราว่า ผ้าไหมไทยมีคุณค่า มีเสน่ห์ให้ตัวเองเป็นราชินีแห่งผ้าแต่คนรุ่นใหม่ มักไม่สนใจที่จะหยิบมาใช้เพราะมองว่าเป็นผ้าของผู้ใหญ่ ซึ่งถ้าดีไซเนอร์สามารถนำมาพัฒนาให้มีดีไซน์ ใส่แนวคิดให้มากขึ้น ก็จะทำให้คนสนใจผ้าไหมไทยมากขึ้น และตลาดไม่ได้มีแค่ต่างชาติแต่รวมถึงคนไทยที่จะกดไลค์ด้วย

"โพน-ณัฐธิดา แสงแก้ว" นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาการออกแบบสิ่งทอและแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

กรุงเทพ เจ้าของรางวัล Popular Vote อธิบายเหตุผล ที่เลือกออกแบบชุดให้มีฟังก์ชันการใช้งานมากกว่าหนึ่ง โดยมองถึงคุณประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใส่

"ถ้าทำเป็นชุดเดียว ก็ใช้อย่างอื่นไม่ได้ นอกจากงานราตรี เพราะชุดค่อนข้างเด่น จึงดึงดูดจุดสนใจได้แค่ครั้งเดียว เขาก็จำได้แล้ว เลยออกแบบให้ตัวข้างในเป็นเครส สามารถใส่ไปทำงานได้ ใส่กับกางเกงก็ได้ ไปใช้ต่อได้ในหลายกรณี"

ฟังก์ชันที่มาพร้อมดีไซน์ เน้นการใช้งานและแบบที่สวยงามเด่น ทำให้ผลงานผ้าไทยก็เข้าตามหาชนได้

ขณะที่ "ชิชา-ปิยะนุช พิพัฒน์กุล" นิสิตปี 3 จากมหาวิทยาลัยเดียวกัน เจ้าของรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง บอกเราว่า ดีไซน์เนอร์ต้องมีความสามารถในการสื่อสารระหว่างสิ่งที่คิดกับคนผลิต สำคัญที่สุดคือ ผลงานต้องใช้งานได้จริง โดยต้นทุนในการผลิตต้องไม่สูงเกินไป เพราะถ้าสวยแต่แพง คนก็ไม่เลือกซื้อ ดีไซน์เนอร์เลยต้องศึกษาให้รอบด้านต้องขยันหาความรู้ไม่แค่ในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะหาเวทีประกวดเพื่อให้ผลงานเป็นที่รู้จัก ซึ่งแม้ "ไม่ชนะ" แต่ความ "มานะ" ก็ต้องไม่ลด

"เวลาไปประกวดแล้วไม่ได้ ไม่ได้เสียใจ แต่เหมือนเพิ่มกำลังใจให้ตัวเอง ว่าวันหนึ่งคงต้องเป็นวันของเรา เพราะนี่คือสิ่งที่ชอบและรัก เพื่อนๆ ก็เช่นกัน ถ้าชอบตรงไหนก็ให้ไปทางนั้น รักสิ่งไหนก็ควรมุ่งมั่น ทุกคนมีความฝันด้วยกันหมด แต่ก็ต้องลงมือทำด้วย ถึงจะสำเร็จได้" เธอฝากมุมมอง

เหล่าเสียงสะท้อนจากผู้ขับเคลื่อนอนาคตอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ที่ทุกคนยังประสานเสียงว่าไม่ Sunset แต่รุ่งได้ด้วยพลังของนักสร้างสรรค์